

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร

สาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2563

ISSN : 2286-7171 (Print) ISSN : 2672-9024 (Online)

PNRU
PNRU
PNRU

PHRANAKHON RAJABHAT
RESEARCH JOURNAL
HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Phranakhon Rajabhat Research Journal (Humanities and Social Sciences)

ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2563

Vol.15 No.2 July - December 2020

ISSN : 2286-7171 (Print) ISSN : 2672-9024 (Online)

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

วัตถุประสงค์ของการจัดพิมพ์วารสาร

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดทำเป็นวารสารราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ) มกราคม - มิถุนายน และ กรกฎาคม - ธันวาคม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทรรศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เช่น รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ พัฒนาชุมชน การบริหารและพัฒนาเมือง ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ นาฏศิลป์และการละคร ดนตรี นิติศาสตร์ ศิลปกรรม บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ การจัดการทั่วไป/คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การตลาด การท่องเที่ยวและการโรงแรม นิเทศศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บัญชี บริหารการศึกษา การศึกษาปฐมวัย หลักสูตรและการสอน เทคโนโลยีการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา และสาขาวิชาอื่น ๆ ตามการพิจารณาของกองบรรณาธิการ

2. เพื่อเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนข่าวสาร สาระสำคัญ ประสบการณ์ด้านการวิจัยแก่นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไปที่สนใจ

นโยบายการจัดพิมพ์ของวารสาร

1. บทความที่นำเสนอเพื่อขอตีพิมพ์ ต้องเป็นบทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทรรศน์ หรือบทวิจารณ์หนังสือ ซึ่งอาจเขียนได้ทั้งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

2. บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ต้องเขียนตามรูปแบบของ วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และต้องผ่านกระบวนการพิจารณาก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องก่อน ทั้งนี้ บทความที่ตีพิมพ์จะต้องเป็นบทความที่ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาก่อนหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากวารสารอื่น ๆ

3. บทความที่ตีพิมพ์/เผยแพร่ทุกบทความต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากผู้ประเมินบทความ (Peer Reviewed) ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าสองท่านต่อหนึ่งบทความ ซึ่งทั้งผู้ประเมินบทความและผู้แต่ง จะไม่ทราบชื่อซึ่งกันและกัน (Double-blind Peer Review) โดยบทความที่ลงตีพิมพ์ได้นั้นจะต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้ประเมินบทความทั้งสองท่านหรือสองในสามท่าน

คณะที่ปรึกษา

ดร.วิวัฒน์ ศัลยกำธร

รองศาสตราจารย์คมเพชร ฉัตรสุภกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง กิจรัตน์ภร

รองศาสตราจารย์ ดร.จิตราภา กุณฑลบุตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันตกุล อินทรผดุง

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ชำคง

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ รัฐธัญรัตนันท์
รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เรพเพอร์
รองศาสตราจารย์ ดร.กุลทิพย์ ศาสตรระจรี
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิตา เยี่ยมขันติถาวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา พงศ์กิตติวิบูลย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวินท์ เนื้อไม้หอม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี ใต้ฟ้าพูล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวินิต อรรถนุฒิกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลักษณ์กมล จ่างกมล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิกร ศรีโวหาร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรทอง จุลิธนีกร
ดร.ชเนตตี ทินนาม

Dr. I Nyoman Sudiarta, SE., M.Par
Anupama Dhavale

Asst. Prof. Dr. Harald Kraus

Dr. Meena Madhavan

Professor Dr. Paul Kei Matsuda

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ วิริยะวิทย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรวิฑูร ฌ พัทลุง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพัทธ์ ใจเยือกเย็น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญญณภัทร นิธิศวราภากุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษรณี นุชประสพ

ดร.ปิยลักษณ์ อัครรัตน์

อาจารย์กัลยา นาคคลังภา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ นิด้า

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Faculty of Tourism, Udayana University, Bali (Indonesia)

Department of English, Government First Grade College,

Karnataka University Dharwad, Karnataka (India)

Thammasat University

Chiang Mai University

Arizona State University

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ประสานงานและเผยแพร่

นางเดือนเพ็ญ สุขทอง

นางสาวมัทนา เกตุโพธิ์ทอง

นางสาวสุวิมลวรรณ หินกล้า

นายรัชตะ อนวัชกุล

นางสาวศุภาพร เกตุกลม

นายจักรพันธ์ ก้อนมณี

นางสาวทัศนยา ปิ่นทอง

นางสาวจิราภรณ์ เพ็องพึ้ง

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ติดต่อกองบรรณาธิการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

9 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220

โทรศัพท์/โทรสาร 0 - 2544 - 8629, 0-2544-8532-34

E-mail: editor_jhss@pnru.ac.th และ https://www.tci-thaijo.org/index.php/PNru_JHSS/login

กำหนดออก

2 ฉบับ ต่อ ปี (มกราคม - มิถุนายน และ กรกฎาคม - ธันวาคม)

การเผยแพร่

ผู้ที่สนใจสามารถค้นหาที่ https://www.tci-thaijo.org/index.php/PNru_JHSS/issue/archive

พิมพ์ที่

หจก. ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์ 44/132 ถ.กำนันมนัน ซ.กำนันมนัน 36 บางขุนเทียน จอมทอง กรุงเทพฯ 10150

โทรศัพท์ : 0 - 2802 - 0377, 0 - 2802 - 0379, 08 - 1566 - 2540

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครปีที่ 15 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2563 ได้รวบรวมบทความเพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการและการวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้องกับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เนื้อหาสาระในวารสารฉบับนี้มีบทความจำนวน 28 เรื่อง ทุกเรื่องมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์กับผู้อ่านหลากหลายสาขาอย่างมาก นอกจากนี้ บทความยังได้ผ่านการกลั่นกรองอย่างเข้มข้นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ทางวิชาการสำหรับนักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ และนักศึกษาต่อไป

การจัดทำวารสารฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก ผู้เขียนบทความ ผู้ทรงคุณวุฒิ กองบรรณาธิการ และทีมงานของ สถาบันวิจัยและพัฒนา ขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ขำคง

บรรณาธิการ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2563

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ อินทรพรหม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ ไผ่เจริญ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ศักดิ์ จักรภรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิษฐา หุ่นเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ กิตตินรรัตน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะเคื้อ กุลประสูติติก มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญณภัทร นิธิศรารากุล มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐดนัย สุภัทรากุล มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณวัฒน์ ทลาวทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวริน แสงอาวุธ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัลลภมน สีนหิง มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดิศักดิ์ ทองช่วย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
13. ดร.พิชามณูย์ จำรัสศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
14. ดร.ปิยลักษณ์ อัครรัตน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
15. รองศาสตราจารย์ ดร.จตุมา รัตนพลแสนย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
16. รองศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ สุธีนิรันดร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนท์ณิธิ ดุลยทวีสิทธิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนท์ณิธิ ดุลยทวีสิทธิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
19. ดร.วราภรณ์ ศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
20. รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
21. รองศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.บุปผาชาติ อุปถัมภ์นรากร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทระ
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จุ้ยทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เบญจางค์ อัจฉริยะโพธา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
24. รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
25. รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิภา ทิพย์ประภา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
26. รองศาสตราจารย์ ดร.ภาคิน โชติเวศย์ศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ วรรณธำ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ทองอร่าม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2563

-
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาสนา บุญสม	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจษฎา มิ่งฉาย	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
31. รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชนก นัยเจริญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ระพีแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
34. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราพร ขุนศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
35. รองศาสตราจารย์ ดร.ศยามน อินสะอาด	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
36. รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นิยมภา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
37. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขมภัทร์ เย็นเปี่ยม	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
38. รองศาสตราจารย์ ดร.จรงค์ศักดิ์ รอดจันทร์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
39. ดร.วรารุช เรือนคำ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
40. ดร.สกกลกานต์ อินทร์ไทร	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
41. ดร.วุฒิชัย เต็งพงศธร	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
42. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต ไกรวิจิตร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
43. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา พรรณราย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
44. รองศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ จุ้ยโต	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
45. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรเดช หวังทอง	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
46. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฮาโรลด์ คารส์
(Asst.Prof.Dr. Harald Kraus)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
47. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวิภา สิ้นสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
48. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพล สิมมา	มหาวิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
49. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
50. พระมหา ดร.บุญรอด มหาวีโร	มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
51. รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวต์ มณีโชติ	สถาบันปัญญาภิญโญ
52. นาวาอากาศเอกหญิง ดร.สุดใจ ชาประเสริฐ	ศูนย์ปฏิบัติการแพทย์ทหารอากาศ
53. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อังคณา จารุพินทุโสภณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญ

หน้า

บทบรรณาธิการ.....	A
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำวารสารวิจัยราชภัฏพระนคร (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์).....	B
สารบัญ.....	C

บทความวิจัย

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์โดยการสอน แบบโครงงานเป็นฐานและบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1
ณัฐกานต์ เรือนคำ	
ปัจจัยทำนายนายการเคยรับบริการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีของนักศึกษาใน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในเขตภาคเหนือ	16
จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์ อานนท์ มาคำ ปรารค์ฉาย คำเครื่อง และ ณัฐฐาภุญช์ ทานทอด	
แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ของเกษตรกร จังหวัดเชียงใหม่	33
วีระศักดิ์ สมยานะ	
ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงกรุงเทพมหานคร	43
วชิรวิทย์ วิชาสวัสดิ์ และ สุวรรณิ์ แสงมหาชัย	
การจ้างงานภายนอก กรณีศึกษาบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และการทำเรือแห่งประเทศไทย	59
โสภิน โปยมรัตน์สิน และ วริภา ธรรมโชติ	
การจัดการการบริการดูแลผู้สูงอายุในบริบทของธุรกิจเพื่อสังคม	73
จิตรา จันชนะกิจ ระพีพรรณ พิริยะกุล และ นภาพร ชันธนาภา	
การติดตามประเมินผลและการผลักดันการใช้ประโยชน์โครงการวิจัย ด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการปี 2560	93
จักรพันธ์ กิตตินรรัตน์ ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ จุฑาทิพย์ พหลภาคย์ และ ฉัตรฉวี คงดี	
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรงษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.....	109
ณภัทรภักมล รุ่งสว่าง และ ปทุมพร เปี้ยถนอม	

Research Article

ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงกรุงเทพมหานคร
LEADERSHIP OF CHIEF EXECUTIVE OFFICERS OF BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION

วชิรวิทย์ วิชาสวัสดิ์¹ และสุวรรณี แสงมหาชัย²

Wachirawit Wichasawat¹ and Suwannee Sangmahachai²

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง²
 กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย^{1,2}

Doctor of Philosophy Program in Public Administration, Faculty of Political Science,
 Ramkhamhaeng University Bangkok, Thailand^{1,2}

E-mail : joincheon1988@gmail.com

Received: 2020-03-31

Revised: 2020-05-29

Accepted: 2020-05-31

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการประสานงานระหว่างเมือง (2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในกระบวนการบริหารจัดการเมือง และ (3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับองค์การที่ไม่ใช่องค์การภาครัฐ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการประสานงานระหว่างเมือง เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงที่แสดงออกถึงความสามารถในการประสานความร่วมมือระหว่างเมืองและสามารถเรียนรู้วิธีการแข่งขันระหว่างเมือง (2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในกระบวนการบริหารจัดการเมือง เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงที่แสดงออกถึงความสามารถในกระบวนการบริหารจัดการเมือง ได้แก่ กลยุทธ์การดำเนินงาน และเทคนิค เพื่อจัดการภารกิจของกรุงเทพมหานครและรับมือกับผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา และ (3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับองค์การที่ไม่ใช่ภาครัฐ เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงที่แสดงออกถึงความสามารถในการสร้างพันธมิตรกับองค์การที่ไม่ใช่ภาครัฐ ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ ผู้บริหารระดับสูง กรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

This research aimed to investigate (1) the leadership of chief executive officers of Bangkok Metropolitan Administration in inter-city coordination, (2) the leadership of chief executive officers of Bangkok Metropolitan Administration in city administration, and (3) the leadership of chief executive officers of Bangkok Metropolitan Administration in alliance with non-governmental organizations. This research was qualitative. Data were collected through in-depth interviews of 25 chief executive officers of Bangkok Metropolitan Administration; and the content analysis was applied for data analysis. The research result showed that the leadership of chief executive officers of Bangkok Metropolitan Administration consists of: (1) the leadership of chief executive officers of Bangkok Metropolitan Administration in inter-city coordination, it is the leadership of chief executive officers who demonstrate the ability to coordinate and learn how to compete between cities; (2) the leadership of chief executive officers of Bangkok Metropolitan Administration in city administration, it is the leadership of chief executive officers who demonstrate their ability to manage the city, including strategies, operations, and techniques to manage the mission in Bangkok and to deal with the effects of development; and (3) the leadership of chief executive officers of Bangkok Metropolitan Administration in alliance with non-governmental organizations, it is the leadership of chief executive officers who demonstrate the ability to form alliances with non-governmental organizations to participate in the implementation of the Bangkok Development Plan.

Keywords: Leadership, Chief Executive Officers, Bangkok Metropolitan Administration

บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงและนครที่มีประชากรมากที่สุดของประเทศไทย เป็นศูนย์รวมความเจริญของประเทศทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเอกนคร มีลักษณะของเมืองแบบเขตปกครองพิเศษ มิได้มีสถานะเป็นจังหวัด (The Bangkok Metropolitan Council Secretariat, 2018) นอกจากนั้น คำว่า “กรุงเทพมหานคร” นั้น ยังใช้เรียกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร โดยที่ “กรุงเทพมหานคร” หรือ “กทม.” เป็นองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่ทำหน้าที่บริหารเขตการปกครองพิเศษกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2550 กำหนดโครงสร้างองค์การของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนวางแผนงาน ปรับแผนงาน ประสานงาน และ

ดำเนินงานบริหารจัดการกรุงเทพมหานครให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เหมาะสมตามแผนงานหรือนโยบายที่วางไว้ (Office of The BMA Civil Service Commission, n.d.).

ทั้งนี้ นอกจากกรุงเทพมหานครจะเป็นนครหลวง (capital city) และมหานคร (metropolis) แล้ว กรุงเทพมหานครยังมีสถานภาพเป็นเมืองของโลกสมัยใหม่ (global city) ส่งผลให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีหลายหน้าที่ (primate city) ซึ่งจากการสำรวจเมืองของโลกสมัยใหม่ในปี 2561 พบว่า กรุงเทพมหานครไม่ติดอันดับใน 20 อันดับแรก โดยที่เมืองในเอเชียที่ติดอันดับดังกล่าว มี 6 เมือง ได้แก่ โตเกียว ฮองกง สิงคโปร์ ปักกิ่ง ไชง และเซี่ยงไฮ้ อย่างไรก็ตาม แม้จะไม่ติด 20 อันดับแรก แต่กรุงเทพมหานครก็ติดอันดับที่ 43 แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือมี 7 เมืองในเอเชียที่มีลำดับสูงกว่า กรุงเทพมหานคร ได้แก่ โตเกียว ฮองกง สิงคโปร์ ปักกิ่ง ไชง เซี่ยงไฮ้ และคูไบ ในขณะที่ไม่มีเมืองใดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ที่ติดอันดับเมืองของโลกสมัยใหม่ใน 20 อันดับแรก (Kearney, 2018) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากรุงเทพมหานครมีความสำคัญกับประเทศไทย แต่ในขณะเดียวกันก็มีความสลับซับซ้อน มีปัญหาในการบริหารงานทั้งในด้านของโครงสร้างหน้าที่ กระบวนการบริหาร การประสานงาน ความเหลื่อมล้ำ และความลักลั่น การปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการการเมืองท้องถิ่น และข้าราชการประจำ หรือระหว่างข้าราชการประจำของกรุงเทพมหานคร และข้าราชการประจำอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในกรุงเทพมหานคร (Laohavichien, 2011)

สิ่งที่กล่าวมานี้สะท้อนให้เห็นว่า กรุงเทพมหานครมีภาวะรับผิดชอบที่เฉพาะ มีการ

บริหารงานในลักษณะที่กว้างใหญ่และมีความเป็นพิเศษ สามารถสนองตอบต่อการบริหารงานเมืองขนาดใหญ่ที่มีสถานภาพเป็นเมืองของโลกและเมืองของโลกสมัยใหม่ การมีลักษณะโดยเฉพาะซึ่งแตกต่างจากการบริหารงานของจังหวัดอื่นๆ มีส่วนทำให้ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำของเมืองมีอิทธิพลหรือการโน้มน้าวที่มีผลต่อการตัดสินใจและเป้าหมายขององค์การเพื่อกระตุ้นพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ (Yuki, 1998) อาจกล่าวได้ว่ากรุงเทพมหานครจึงต้องการโครงสร้างของการบริหารงานที่ต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงในการบริหาร กรุงเทพมหานครมุ่งสู่การเป็นมหานครระดับโลก มีค่านิยมและทัศนคติไม่เหมือนกับนักปกครองใน ส่วนภูมิภาค แต่มีคุณลักษณะของ “cosmopolitan man” ที่มีความกว้างขวางในการติดต่อสื่อสารกับกับผู้คนอื่น ๆ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ สามารถบริหารจัดการเมืองร่วมกับคนที่มีความวัฒนธรรมที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์การพัฒนาเมืองที่สามารถนำความเจริญมาสู่ กรุงเทพมหานครอย่างยิ่งยืนท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ดังที่ Clark (2016) ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำกับการเป็นมหานครระดับโลก ได้เสนอว่าผู้บริหารมหานครระดับโลกจะต้องมีภาวะผู้นำที่จำเป็นประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ทั้งระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น กระบวนการบริหารจัดการเมือง ประกอบด้วย กลยุทธ์ การดำเนินงาน และเทคนิค ที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญของการบริหารเมือง ได้แก่ การจัดการน้ำ การเคลื่อนย้ายพลเมือง เศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์ที่ดินและการ

กำจัดของเสีย ที่พักอาศัยและการขนส่ง การศึกษา และการดูแลความปลอดภัยของเมือง และการสร้างพันธมิตรกับองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐ ได้แก่ สถานประกอบการธุรกิจ สมาคมการค้า องค์กรชุมชน องค์กรการกุศล และสถาบันการศึกษา เป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นความท้าทายที่จะชี้ให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารเมืองมหานครระดับโลกที่ต้องบริหารจัดการให้ได้ เพื่อให้ได้วิธีการแข่งขันระหว่างเมือง วิธีรับมือกับความสำเร็จ และวิธีสร้างพันธมิตรภายนอก เพื่อให้การพัฒนาเมืองบรรลุตามเป้าหมายและยั่งยืน

ดังนั้น จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารในการบริหารงานและปกครองเมืองระดับโลก เพื่อให้ทราบภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในปัจจุบันเป็นอย่างไร ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครอาศัยภาวะผู้นำอย่างไรในการบริหารจัดการเมืองระดับโลก เพื่อการสนองตอบความเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร สามารถตอบรับและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในปัจจุบันภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการประสานงานระหว่างเมือง
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในกระบวนการบริหารจัดการเมือง

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. กรุงเทพมหานครสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงให้มีสมรรถนะในการพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครระดับโลกยุคใหม่ได้
2. เพิ่มพูนองค์ความรู้ในการบริหารมหานครให้ก้าวไกลทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ใช้เป็นข้อมูลแก่บุคคลหรือองค์กรอื่นที่มีความสนใจในเรื่องของภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูงที่เป็นตัวแบบภาวะผู้นำที่มีคุณลักษณะเฉพาะไปศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำในองค์กรในภาครัฐและภาคเอกชนในประเด็นกรณีศึกษาอื่น ๆ ให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาค้นคว้านี้ได้ศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ที่ครอบคลุมเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการประสานงานระหว่างเมือง ทั้งระดับนานาชาติและภายในประเทศ ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในกระบวนการบริหารจัดการเมือง ได้แก่ กลยุทธ์ การดำเนินงาน และเทคนิค เพื่อจัดการภารกิจของกรุงเทพมหานครและผลกระทบของความสำเร็จและการเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร

และภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐ

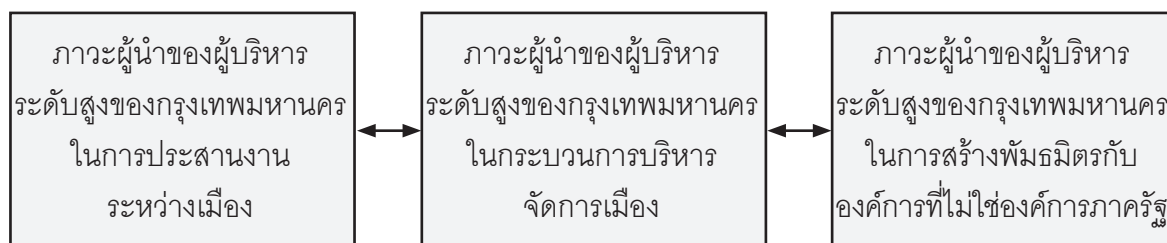
2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามจุดมุ่งหมายหรือการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จากกลุ่มผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการสำนักต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 25 คน

3. ขอบเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษาคือ กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ แนวคิดเชิงคุณลักษณะของผู้นำ

(Bryman, 1992; Hellriegel & Slocum, 2004; Bass, & Riggio, 2006; Scott, 2011) ภาวะผู้นำของผู้บริหารมหานครระดับโลก (Sassen, 2000; Deas, Hincks & Headlam, 2013; Clark, 2016; Rapoport, Acuto & Grcheva, 2019) และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการบริหารงานมหานครระดับโลก ที่ต้องมีภาวะผู้นำที่สำคัญและจำเป็นในการจัดการกับความท้าทายที่เมืองมหานครทั่วโลกกำลังเผชิญ ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่เกิดขึ้นและมีความเชื่อมโยงระหว่างกันอย่างเป็นพลวัต รวมถึงการดำเนินงานพัฒนากรุงเทพมหานครให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเป็นมหานครระดับโลก และการสร้างพันธมิตรกับองค์กรต่างๆ สามารถสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ที่ศึกษาแบบมุ่งหาคำอธิบายเป็นแนวทางหลักในการดำเนินการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากว่าในกรณีศึกษา (case

study) ที่ทำการศึกษแบบนี้เป็นปรากฏการณ์ที่อาจจะเป็นที่รู้จักหรือคุ้นเคยอยู่บ้าง การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้มุ่งที่จะเปิดเผยหรือทำความเข้าใจปรากฏการณ์เพียงอย่างเดียว แต่เพื่อหาคำอธิบายที่ยังไม่เคยมีมาก่อน หรือคำอธิบายอาจจะมีอยู่แต่

ไม่เป็นที่พอใจ ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงเลือกใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพราะมีประโยชน์มากสำหรับหาคำอธิบายภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครให้แก่ข้อค้นพบจากการศึกษาเชิงปริมาณที่ข้อมูลเชิงปริมาณไม่สามารถให้คำอธิบายที่น่าพอใจได้ (Phothisita, 2013) โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนและวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลและผู้วิจัยเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร อธิบดีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และอธิบดีปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการสำนักต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ นักวิจัยและนักวิจัยผู้ช่วยเป็นเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีคำถามหลัก ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครอาศัยภาวะผู้นำในการประสานงานระหว่างเมืองอย่างไร (2) ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครอาศัยภาวะผู้นำในกระบวนการบริหาร จัดการเมืองอย่างไร และ (3) ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครอาศัยภาวะผู้นำในการสร้างพันธมิตรกับองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐอย่างไร ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิดที่ได้รับการตรวจสอบความตรงของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์และความเหมาะสมของข้อคำถามในแง่ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้จากผู้เชี่ยวชาญ โดยที่

ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคล (In-depth interview) และใช้เครื่องบันทึกเสียงและกล้องถ่ายรูปเป็นเครื่องมือช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ด้วยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การถอดเทปแยกตามประเด็นและแหล่งข้อมูล หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์และประเมินความหมายของข้อมูลตามกรอบบริบทของแหล่งข้อมูลดังประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการประสานงานระหว่างเมืองพบว่า ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครอาศัยภาวะผู้นำในการประสานงานระหว่างเมืองทั้งระหว่างประเทศ และภายในประเทศ เป็นความสามารถในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ทั้งระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น และสามารถเรียนรู้วิธีการแข่งขันและการเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำในการจัดการและผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐระดับนานาชาติและภายในประเทศ สรุปได้ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำในการการสร้างการแข่งขันและความเป็นผู้นำของเมืองระหว่างเมืองชั้นนำที่มีขนาดใหญ่และมีความหลากหลายในระดับทวีปและระหว่างทวีป เป็นภาวะผู้นำของ

ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงออกถึงความสามารถในการประสานความร่วมมือกับมหานครระดับโลกที่มีสถานภาพเป็นเมืองของโลกสมัยใหม่ (global city) ตลอดจนเป็นเมืองที่มีหลายหน้าที่ (primate city) ได้แก่ กิจกรรมทางธุรกิจ (business activity) การพัฒนาทุนมนุษย์ (human capital) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (information exchange) ประสบการณ์ทางวัฒนธรรม (cultural experience) และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.2 ภาวะผู้นำในการสร้างการแข่งขันและความเป็นผู้นำของเมืองระหว่างเมืองใหญ่ที่มีความหลากหลายและเป็นเมืองที่มีกิจกรรมเฉพาะด้าน เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงออกถึงความสามารถในการประสานความร่วมมือกับมหานครระดับโลกที่เป็นเมืองของโลกสมัยใหม่และมีหลายหน้าที่ แต่ในขณะเดียวกันก็ได้มีการมุ่งเน้นส่งเสริมกิจกรรมด้านที่เมืองของตนมีศักยภาพและมีความพร้อมเพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้น

1.3 ภาวะผู้นำในการสร้างการแข่งขันและความเป็นผู้นำของเมืองระหว่างเมืองเฉพาะเป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงออกถึงความสามารถในการประสานความร่วมมือกับเมืองที่มีความสามารถเฉพาะในภาคส่วนเดียวกัน เช่น เมืองที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสำหรับโทรศัพท์มือถือ วิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สื่อและข้อมูลข่าวสาร และการท่องเที่ยว เป็นต้น

1.4 ภาวะผู้นำในการสร้างการแข่งขันและความเป็นผู้นำของเมืองระหว่างเมืองใกล้เคียง

ที่มีการทำงานทับซ้อนกัน เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงออกถึงความสามารถในการประสานความร่วมมือกับเมืองที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน มีการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเมืองทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมคล้ายคลึงกัน

ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการประสานงานระหว่างเมืองต้องมีคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ การมองการณ์ไกล เป็นความสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อวางแผนรับมือความเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจการเปลี่ยนแปลง และพร้อมพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครมีความเข้าใจในบริบทของกรุงเทพมหานครและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างเป็นพลวัต สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีวิสัยทัศน์ด้านการต่างประเทศที่ดีในการสร้างการแข่งขันและความเป็นผู้นำของเมืองในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเมืองระดับโลกในยุคโลกาภิวัตน์และการขยายตัวของความเป็นเมือง เป็นความสามารถของผู้นำกลุ่มที่จะต้องมีความวิสัยทัศน์การพัฒนากรุงเทพมหานครเป็นมหานครระดับโลกและเข้าใจวิสัยทัศน์ของเมืองมหานครระดับโลก รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเมืองต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงความสามารถในการวิเคราะห์งานและระบบการดำเนินงานตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร เป็นความสามารถในการวางแผนการรับมือและเตรียมความพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง สามารถ

ถ่ายทอดไปยังผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยการบริหารจัดการของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครผ่านการดำเนินงานของกลุ่มงานของสำนักต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่จำเป็นและเพียงพอในการบริหารจัดการกรุงเทพมหานครมุ่งสู่การเป็นมหานครระดับโลกได้

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในกระบวนการบริหารจัดการเมืองพบว่า เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารจัดการเมืองที่มีการบริหารจัดการเป็นกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การดำเนินงาน และเทคนิคในการจัดการภารกิจของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การจัดการน้ำ การเคลื่อนย้ายพลเมือง เศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์ที่ดินและการกำจัดของเสีย และการดูแลความปลอดภัยของเมือง เป็นต้น รวมถึงความสามารถในการรับมือกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการพัฒนาเมืองเป็นมหานครระดับโลก สรุปได้ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการจัดการเชิงกลยุทธ์ เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารจัดการเมืองเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนากรุงเทพมหานครมุ่งสู่การเป็นมหานครแห่งเอเชีย เช่น กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ กลยุทธ์การพัฒนาสังคม กลยุทธ์การรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันสาธารณภัย กลยุทธ์การบริหาร และกลยุทธ์

การดูแลและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชาติ โดยการประสานงานร่วมกับกลุ่มผู้อำนวยการของสำนักต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร

2.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการดำเนินงานตามแผนงาน เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารจัดการเมืองที่มีการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ สามารถแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติตามภารกิจของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การจัดการน้ำ การเคลื่อนย้ายพลเมือง เศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์ที่ดินและการกำจัดของเสีย ที่พักอาศัยและการขนส่ง การศึกษา และการดูแลความปลอดภัยของเมือง เป็นต้น

2.3 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการเทคนิค เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงออกถึงความสามารถในใช้เทคนิคในการดำเนินงานและผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ เทคนิคการใช้รางวัลกับผลการดำเนินงาน เทคนิคการสร้างพันธมิตรกับหน่วยงานอื่น และเทคนิคการสร้าง ความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารในการผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนงานพัฒนากรุงเทพมหานคร ดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่าภาวะผู้นำในการจัดการเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร ต้องมีความรู้ในประเด็นสำคัญในการบริหารจัดการกรุงเทพมหานคร เช่น การจัดการน้ำ การจัดการ เศรษฐกิจ รวมถึงความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ของเมือง กำหนดเป็นแผนกลยุทธ์และ

กระจายงานได้ตรงกับความสามารถของแต่ละหน่วยงานในส่วนของการดำเนินงานตามแผนงาน ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร จึงต้องมีทักษะการดำเนินงานที่จำเป็นในการมองภาพรวมด้านเศรษฐกิจท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสร้างการแข่งขันระหว่างกรุงเทพมหานครกับเมืองมหานครระดับโลก รวมถึงถึงทักษะการจัดการผลกระทบจากการเจริญเติบโตของมหานครระดับโลก เช่น การดำเนินงานด้านการเคลื่อนย้ายของพลเมือง การกำจัดของเสียที่พิศอกาศัยการขนส่ง การศึกษา และความปลอดภัยของเมือง ทักษะการปรับองค์การให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของสำนักต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครจึงต้องมีทักษะของผู้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของกลุ่มการดำเนินงานของสำนักต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครในการที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และการใช้เทคนิคในการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครมีการใช้เทคนิคในการผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหานครแห่งเอเชีย ได้แก่ เทคนิคการใช้รางวัลกับผลการดำเนินงาน เทคนิคการสร้างพันธมิตรกับหน่วยงานอื่น และเทคนิคการสร้างเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารในการผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนงานพัฒนากรุงเทพมหานครดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้

นอกจากนั้น พบว่าผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครนอกจากจะต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการเมืองให้บรรลุตามเป้าหมายที่วาง

ไว้แล้ว ยังต้องคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดจากการพัฒนาเมืองที่ต้องมีการวางแผนการจัดการกับผลกระทบของความสำเร็จและการเจริญเติบโตของของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ รูปแบบของเมืองมหานครระดับโลกที่ไม่ก่อให้เกิดความยั่งยืน เกิดจากการมุ่งพัฒนากรุงเทพมหานครในประเด็นต่าง ๆ อย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานของเมือง เช่น การจัดการน้ำ การใช้ประโยชน์จากที่ดิน การลงทุนในภาคธุรกิจ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ในแง่ของการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อรองรับการเติบโตของเมือง มลภาวะ และความเป็นเมืองที่น่าอยู่ เป็นต้น การสูญเสียความสามารถทางการผลิตและการแข่งขันที่หมายถึงการมุ่งมั่นที่จะเติบโตของเมืองเพียงด้านเดียวอาจทำให้ความสามารถในการผลิตและการแข่งขันด้านอื่นลดลง และความไม่เท่าเทียมกันของการพัฒนาเมืองในรูปแบบของเมืองมหานครระดับโลก เป็นผลมาจากลักษณะของเมือง กล่าวคือ กรุงเทพมหานครเป็นเขตปกครองพิเศษของประเทศไทย ทำให้มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการเมืองมหานครระดับโลก ในขณะที่จังหวัดใหญ่ ๆ ของประเทศยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาเมืองให้เติบโตได้อย่างเช่น กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผลมาจากลักษณะเมืองตามการบริหารการปกครองของประเทศ ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครจึงต้องวางแผนรับมือกับผลลัพธ์ที่เกิดจากการพัฒนาเมืองพบว่า เพื่อให้บริหารจัดการเมืองเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและยั่งยืน จึงมีการดำเนินการในรูปแบบของการดำเนินงานเป็นแผนงานแบบระยะสั้นสำหรับโครงการที่จำเป็นและเร่งด่วน และแผนงาน

ระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับสาธารณูปโภคอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการบูรณาการกับภาครัฐและเอกชนร่วมกัน วางแผนพัฒนาเมืองเพื่อรองรับการเติบโตของกรุงเทพมหานคร กระจายสู่เมืองตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศในรูปแบบของการวางแผนโครงสร้างพื้นฐานและโครงการขนาดใหญ่ เพื่อให้พื้นที่โดยรอบสามารถนำมาพัฒนาเชิงพาณิชย์ ร่วมกับโครงการทำให้เกิดการพัฒนาในจังหวัดโดยรอบได้เช่นกัน

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐ พบว่าเป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐ ได้แก่ ภาคธุรกิจและสมาคมการค้า และองค์กรชุมชนและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครมุ่งสู่การเป็นมหานครแห่งเอเชียและมหานครระดับโลก สรุปได้ดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับภาคธุรกิจและสมาคมการค้า เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรในการร่วมกันค้นหาและสร้างกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกันระหว่างกรุงเทพมหานคร ผู้ใช้บริการ และพันธมิตรภาคธุรกิจและสมาคมการค้า

3.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับองค์กรชุมชนและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ทั้งระดับ

ชุมชนและเมืองมหานคร เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในสร้างความร่วมมือในการพัฒนาเมืองด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือนำเสนอวิสัยทัศน์ของกรุงเทพมหานครให้กับองค์กรชุมชนและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรได้รับรู้และแสวงหาหนทางการทำงานร่วมกัน

ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับภาคธุรกิจและสมาคมการค้า ผู้บริหารระดับสูงต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และหลักการปฏิบัติงานในการมุ่งสู่เมืองมหานครระดับโลกในด้านกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้มีความชัดเจน และเรียนรู้แนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศร่วมกัน และแบ่งปันความรู้และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานพันธสัญญาที่ตกลงกันได้ ในขณะที่ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับองค์กรชุมชนและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ต้องมีทักษะการสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกับองค์กรชุมชนและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร พฤติกรรมองค์กร ได้แก่ พฤติกรรมองค์กรระดับมหภาค เป็นการประสานความร่วมมือกับพันธมิตรในระดับนานาชาติ และระดับชาติ เช่น การประสานความร่วมมือกับสมาคมการค้าระหว่างประเทศ และพฤติกรรมองค์กรระดับจุลภาค ได้แก่ การประสานความร่วมมือกับพันธมิตรในระดับชุมชนท้องถิ่น เช่น การประสานความร่วมมือกับองค์กรชุมชน องค์กรการกุศล และสถาบันการศึกษา เป็นต้น และทักษะการสื่อสารและการสื่อความหมายกับองค์กรชุมชนและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร

อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นสำคัญที่ได้จากผลการศึกษานำมาอภิปรายเพื่อสรุปให้ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ว่าจะได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครแสดงออกถึงความสามารถในการดำเนินงานการบริหารและการปกครองกรุงเทพมหานครให้บรรลุผลสำเร็จในการเป็นมหานครระดับโลก ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการประสานงานระหว่างเมือง ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในกระบวนการบริหารจัดการเมือง และภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐ สอดคล้องกับ Clark (2016) ที่เสนอว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารเมืองระดับโลก ประกอบด้วย การเรียนรู้วิธีการแข่งขัน และการเป็นผู้นำ ผู้บริหารเมืองระดับโลกจำเป็นต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐทั้งภายในและภายนอกประเทศ การพัฒนาและการปรับตัวกับผลลัพธ์ที่เกิดจากการเป็นเมืองระดับโลก ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการต่าง ๆ เช่น การจัดการน้ำ การเคลื่อนย้ายพลเมือง เศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์ที่ดินและการกำจัดของเสีย ที่พักอาศัยและการขนส่ง การศึกษา และการดูแลความปลอดภัยของเมือง และการพัฒนาความสัมพันธ์กับพันธมิตรจากภาคส่วนอื่น ๆ ได้แก่ การสร้างพันธมิตรกับองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐในการมุ่งสู่การเป็นเมืองระดับโลก เช่น กลุ่มธุรกิจ

องค์กรชุมชน องค์กรการกุศล และสถาบันการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยแบ่งเป็นประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการประสานงานระหว่างเมือง เป็นความสามารถในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ทั้งระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น และสามารถเรียนรู้วิธีการแข่งขันและการเป็นผู้นำที่มีคุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำในการจัดการและผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารต้องแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในการสร้างการแข่งขันระหว่างเมืองและการเป็นผู้นำเมืองระดับโลก ที่ต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ทั้งระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารจัดการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่เข้าใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทั้งในและนอกองค์กร และสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับ Ahrend, Gamper, & Schumann (2014) เสนอว่าในยุคโลกาภิวัตน์เช่นทุกวันนี้ เมืองใหญ่หลายเมืองของโลกได้วางโครงสร้างการบริหารเมืองแบบมหานคร มีบทบาทที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศและของโลก เช่น เป็นศูนย์กลางของการให้บริการที่หลากหลายหรือเป็นศูนย์กลางของบริษัทข้ามชาติ มีกิจกรรมการสื่อสารแลกเปลี่ยนกันระหว่างบริษัทข้ามชาติหรือเมือง ซึ่งเมืองใหญ่

ดังกล่าวข้างต้นที่ถูกยกย่องว่าเป็นมหานครชั้นนำที่มีคุณภาพเพื่อการอยู่อาศัย กล่าวคือมีความพร้อมที่จะให้บริการ มีสรรพนะที่จะสามารถอำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ดีและทันต่อสถานการณ์

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในกระบวนการบริหารจัดการเมืองเป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารจัดการเมืองที่มีการบริหารจัดการเป็นกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การดำเนินงาน และเทคนิคในการจัดการภารกิจของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การจัดการน้ำ การเคลื่อนย้ายพลเมือง เศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์ที่ดินและการกำจัดของเสีย และการดูแลความปลอดภัยของเมือง เป็นต้น สามารถแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นกระบวนการและผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์การพัฒนากรุงเทพมหานครให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ รวมถึงการปรับตัวกับผลลัพธ์ที่เกิดจากการเป็นเมืองมหานครระดับโลกให้เป็นที่น่าพอใจและวิสัยทัศน์การพัฒนากรุงเทพมหานครในการเป็นมหานครแห่งเอเชียได้สำเร็จสอดคล้องกับ Sassen (2000) กล่าวว่า ผู้นำที่เป็นผู้บริหารเมืองมหานครระดับโลกในยุคปัจจุบัน จึงต้องทำความเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของตนที่ไม่ใช่เพียงผู้ปกครองเมืองเท่านั้น แต่ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทให้ก้าวทันสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมด้วยเช่นกัน

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตรกับองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐ เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรที่ไม่ใช่องค์กรภาครัฐ ได้แก่ ภาคธุรกิจและสมาคมการค้า และองค์การชุมชน และองค์การไม่แสวงหาผลกำไร ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร เพื่อให้การกำกับดูแลกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องเศรษฐกิจที่กรุงเทพมหานครต้องอาศัยความร่วมมือทุกภาคส่วนในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครมีภาวะผู้นำยุคใหม่ ดังที่ Hellriegel, & Slocum (2004) เสนอว่าภาวะผู้นำยุคใหม่ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำที่มีบาร์มี และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนหมายถึงภาวะผู้นำที่ผู้นำที่แจ้งเป้าหมายชัดเจนใช้รางวัลในการชักจูงใ้มน้ำวให้ผู้ตามปฏิบัติตามให้เป็นไปตามเป้าหมาย เป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน เช่น เงินเดือน และเงินพิเศษหรือโบนัส เป็นต้น ภาวะผู้นำที่มีบาร์มีที่ผู้นำใช้การโน้มน้าวจูงใจผู้ตามให้มีอารมณ์ร่วมในการมีส่วนร่วมให้มุ่งมั่นไปสู่วิสัยทัศน์โดยมีค่านิยมร่วมในวิสัยทัศน์ขององค์กรร่วมกัน และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้นำที่จูงใจผู้ตามให้ใช้ความสามารถโดยสร้างความมีส่วนร่วมในการก้าวไปสู่วิสัยทัศน์ หรือใช้การพัฒนาผู้ตามให้เป็นผู้นำที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับ Rapoport, Acuto & Grcheva (2019) ที่กล่าวว่าในปัจจุบันภาวะผู้นำจะมีบทบาทเกี่ยวข้องกับกิจกรรมระดับโลกมากขึ้น นอกจากนั้นยังพบว่าการเป็นผู้นำของเมืองชั้นนำที่มีประสิทธิภาพไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่สร้างขึ้นโดยบุคคล แต่มีองค์ประกอบสำคัญของความเป็นผู้นำของผู้บริหาร

เมืองของโลก คือ การเป็นผู้นำการบริหารเมือง (actors) โครงสร้างการบริหารงานและสถาบัน ที่สนับสนุน (structures and institutions) และการปกครองเมืองและกลไกการบริหารจัดการ (tools) เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารงานและการปกครองเมืองของเมืองระดับโลก เพื่อการตอบสนอง ต่อประชาชนและความสามารถในการแข่งขัน ให้ได้เปรียบต่อไป

นอกจากนั้น การศึกษาครั้งนี้ยังค้นพบ คุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำระดับสูงของ ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร อาจกล่าวได้ว่าเป็น สมรรถนะในการบริหารงานภายใต้การนำของ ผู้บริหารระดับสูงกรุงเทพมหานครไปสู่ความสำเร็จ เพื่อการสนองตอบความเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานครในการเป็นมหานครระดับโลก และการจัดการกับผลกระทบของความสำเร็จและการเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นความท้าทาย ของการเป็นมหานครระดับโลกคือการจัดการการ เจริญเติบโตและความสำเร็จของมหานครระดับโลก ทั้งนี้คุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำระดับสูงของ ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้บริหารระดับสูง ของกรุงเทพมหานครต้องเป็นผู้มีความรู้และความ เข้าใจถึงสภาพการณ์ภายในและภายนอกองค์กร ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน กำหนดเป็นแผน กลยุทธ์และกระจายงานได้ตรงกับความสามารถ ของแต่ละหน่วยงาน มีทักษะการดำเนินงานที่ จำเป็นในการมองภาพรวมด้านเศรษฐกิจท่ามกลาง ความเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับความสามารถใน การสร้างการแข่งขันระหว่างกรุงเทพมหานครกับ เมืองมหานครระดับโลก รวมถึงทักษะการจัดการ ผลกระทบจากการเจริญเติบโตของมหานครระดับ

โลก เช่น การดำเนินงานด้านการเคลื่อนย้ายของ พลเมือง การกำจัดของเสีย ที่พิกอาศัย การขนส่ง การศึกษา และความปลอดภัยของเมือง ทักษะการ ปรับองค์การให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ ดำเนินงานของสำนักต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร และการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของกลุ่มการดำเนินงานของสำนักต่างๆ ของ กรุงเทพมหานคร ในการที่จะนำพาองค์กรไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ ยังมีเทคนิคการใช้รางวัลกับผลการดำเนินงาน เทคนิคการสร้างพันธมิตรกับหน่วยงานอื่น และ เทคนิคการสร้างเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารที่ต้อง คำนึงถึงปัจจัยด้านพฤติกรรมและค่านิยมของ องค์กรเป็นสำคัญ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการสร้างพันธมิตร กับองค์กรต่างๆ ที่ ต้องเรียนรู้แนวทางปฏิบัติงาน ที่เป็นเลิศร่วมกัน และแบ่งปันความรู้และ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานพันธสัญญา ที่ตกลงกันไว้ สอดคล้องกับ Clark (2016) ศึกษา เกี่ยวกับ Global Cities: A Short History สรุป คุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารเมือง ระดับโลก ประกอบด้วย (1) ความรู้ (knowledge) ได้แก่ การจัดการน้ำ การเคลื่อนย้ายพลเมือง เศรษฐกิจ และการใช้ประโยชน์ที่ดินและการกำจัด ของเสีย เป็นต้น (2) ทักษะ (skills) ได้แก่ ทักษะใน การมองภาพรวมด้านเศรษฐกิจท่ามกลางความ เปลี่ยนแปลง ทักษะการจัดการผลกระทบจากการ เจริญเติบโตของเมือง ทักษะการปรับองค์การให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงาน และ ทักษะการบริหารจัดการทางการเงินให้แผนงาน สามารถดำเนินงานไปได้ เป็นต้น (3) ค่านิยม

(values) ได้แก่ ความเสมอภาคทางสังคม ผลประโยชน์สาธารณะ และการปรับตัวและการสร้างพันธมิตร เป็นต้น และ (4) ทักษะคติ (attitude) ต่อพฤติกรรมองค์การ ได้แก่ พฤติกรรมองค์การระดับมหภาค และพฤติกรรมองค์การระดับจุลภาค สอดคล้องกับคุณลักษณะสำคัญที่ช่วยในการกำหนดหน้าที่ของนักบริหารในการบริหารงานของกรุงเทพมหานครที่แสดงให้เห็นว่าหน้าที่สำคัญของนักบริหารในการคาดคะเนและการทำงานงานในอนาคต ต้องมีคุณสมบัติการวิเคราะห์งานและระบบบริหาร การมองภาพรวม การมองการณ์ไกล ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของนักบริหารในการกำหนดแผนและนโยบายนำไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงการเข้าใจพฤติกรรมองค์การ การปรับตัวและการบูรณาการ และการเรียนรู้ทางการบริหาร การใช้ทักษะในการปฏิสัมพันธ์กับองค์การต่าง ๆ ของนักบริหารในการหาทรัพยากรมาให้งานดำเนินไปได้ (Laohavichien, 2011; Temchavala, 2015)

ในขณะที่การจัดการกับผลกระทบของความล้มเหลวและการเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร พบว่า ประการแรก คือ รูปแบบของเมืองมหานครระดับโลกที่ไม่ก่อให้เกิดความยั่งยืน การจัดการกับผลกระทบดังกล่าวนี้ ได้แก่ การดำเนินการเป็นแผนระยะสั้นสำหรับประเด็นการพัฒนาที่จำเป็นและเร่งด่วน และการดำเนินการตามแผนระยะยาวและต่อเนื่อง ประการที่สอง คือ การสูญเสียความสามารถทางการผลิตและการแข่งขันเป็นความพยายามและมุ่งมั่นที่จะเติบโตของเมืองเพียงด้านเดียวอาจทำให้ความสามารถในการผลิตและการแข่งขันด้านอื่นลดลง พบว่าการจัดทำแผนการพัฒนากทม.ออกเป็นแผน

ระยะสั้นและแผนระยะยาว คือ การดำเนินงานตามแผนระยะสั้น เป็นการมุ่งพัฒนาในด้านสำคัญๆ และเร่งด่วน และสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินการเป็นมหานครระดับโลกอย่างเช่นการเป็นเมืองของโลกสมัยใหม่ (global city) (Kearney, 2018) และการวางแผนระยะยาว เช่น แผนการพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 - 2575) มีวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนากทม.เป็นมหานครแห่งเอเชีย และประการสุดท้าย คือ ความไม่เท่าเทียมกันของการพัฒนาเมืองในรูปแบบของเมืองมหานครระดับโลกซึ่งเป็นผลมาจากลักษณะของเมือง พบว่าภาครัฐต้องมีแผนพัฒนาเมืองเพื่อรองรับการเติบโตของกรุงเทพมหานคร กระจายสู่เมืองตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศในรูปแบบของการวางแผนโครงสร้างพื้นฐานและโครงการขนาดใหญ่ เพื่อดึงดูดให้บรรษัทข้ามชาติจากทั่วทุกมุมโลกสนใจมาลงทุนตั้งฐานการผลิตที่ไทย เพื่อให้พื้นที่โดยรอบโครงการสามารถนำมาพัฒนาเชิงพาณิชย์ร่วมกับโครงการทำให้เกิดการพัฒนาในจังหวัดโดยรอบได้เช่นกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Clark (2016) ได้กล่าวถึง Global Cities: A Short History ในประเด็นวาระร่วมกันในอนาคตว่าโอกาสและความเสี่ยงสำหรับเมืองระดับโลกกล่าวว่าสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาในอนาคตสู่การเป็นเมืองระดับโลก พบว่ามีประเด็นสำคัญๆ สำหรับเมืองระดับโลกในอนาคต ได้แก่ (1) ความคล่องตัวในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ (2) ความสามารถในการจัดการผลที่ตามมาจากการเติบโต (3) ระบบการกำกับดูแลที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และ (4) เครื่องมือทางการเงินที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย กรุงเทพมหานคร ควรนำผลการศึกษามากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครให้เชื่อมโยงกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ในการมุ่งสู่การเป็นมหานครแห่งเอเชีย และการเป็นเมืองของโลกสมัยใหม่ (global city)

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารระดับสูง กรุงเทพมหานคร ควรนำผลการศึกษาภาวะผู้นำ

ของผู้บริหารระดับสูงกรุงเทพมหานครมาเป็นกรอบในการพัฒนาผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครให้มีภาวะผู้นำในการดำเนินงานกรุงเทพมหานครในการเป็นมหานครระดับโลก

ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งต่อไป ควรศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานครในการเป็นมหานครระดับโลก ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบทิศทางการดำเนินงานของผู้บริหารระดับสูงในการเป็นเมืองระดับโลกที่เหมาะสมท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง

REFERENCES

- Ahrend, R., Gamper, C. & Schumann, A. (2014). The OECD Metropolitan Governance Survey. Organisation for Economic Co-operation and Development, Paris. Retrieved August 5, 2019, from <http://www.oecd-ilibrary.org/content/workingpaper/5jz43zldh08p-en>
- Bass, B. M. & Riggio, R. E. (2006). *Transformational Leadership* (2nd ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates Inc.
- Bryman, A. (1992). *Charisma and leadership in organizations*. London: Sage.
- Clark, G. (2016). *Global Cities: A Short History*. Washington, D.C.: Brookings Institution Press.
- Deas, I., Hincks, S. & Headlam, N. (2013). Explicitly permissive? Understanding actor interrelationships in the governance of economic development: The experience of England's Local Enterprise Partnerships. *Local Economy*, 28(7– 8): 718–737.
- Hellriegel, D. & Slocum, J. (2004). *Organizational Behavior* (10th ed.). Thousand Oaks, CA: Thomson South-Western.
- Kearney, A. T. (2018). *The Global Cities Index 2018*. Retrieved August 5, 2018, from <https://www.atkearney.com/global-cities/2018>
- Laohavichien, U. (2011). *The Development of Bangkok to Become a Global City*. Bangkok: Changsamsian 999. (in Thai)

- Office of The BMA Civil Service Commission. (n.d.). **Bangkok Metropolitan Administration Act (2007)**. Retrieved August 1, 2017, from <http://www.bangkok.go.th/info> (in Thai)
- Phothisita, C. (2013). **Qualitative Research** (6th ed.). Bangkok: Population and Social Research, Mahidol University. (in Thai)
- Rapoport, E., Acuto, M. & Grcheva, L. (2019). **Leading Cities: A Global Review of City Leadership**. Retrieved August 5, 2018, from https://www.researchgate.net/publication/331498987_Leading_Cities_A_Global_Review_of_City_Leadership
- Sassen, S. (2000). The Global City: Strategic Site/New Frontier. **American Studies**, 41:2/3 (Summer/Fall 2000): 79-95.
- Scott, S. (2011). Fierce Leadership. **Executive Book Summaries**, 33(8) 1-8. Temchavala, P. (2015). **Leadership Concepts and Strategies**. Bangkok: Rangsit University. (in Thai)
- The Bangkok Metropolitan Council Secretariat. (2018). **Bangkok Information Center**. Retrieved May 1, 2019, from <http://www.bangkok.go.th/info> (in Thai)
- Yukl, G. A. (1998). **Leadership in Organization** (4th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.